

Glasilo za buđenje građanske svijesti i širenje ekološke misli

Nikšić Godina II Brojevi 21 & 22 Oktobar, Novembar 2009

ISSN 1800-7031

Foto by Luka Zeković

Počelo rešavanje problema aerozagađenja u Nikšiću

KRAJ JEDNE RUŽNE PRIČE?

Građani i nevladine organizacije Nikšića odlučni da se izbore za zdravu životnu sredinu

ZA ŽIVOT U ZDRAVOM OKRUŽENJU

Osnovan ekološki pokret EKOSKOP

MI VAS POSMATRAMO

Foto by OZONE team

Umjesto riječi urednika

SIVI DOM

„Kada sva drveća budu posječena, kada sve životinje budu polovljene, kada sve vode budu zagađene, kada sav vazduh ne bude siguran za udisanje, samo tada ćete shvatiti da se novac ne može jesti.“

(Proročanstvo indijanskog Kiri naroda)

Prošlo je punih 18 godina od proglašenja Crne Gore ekološkom državom i izborom održivog razvoja kao pravca kom će se težiti. Ipak nekima kao da još uvijek nije jasno šta se pod tim podrazumijeva. A mnogi ekologiju i ekonomiju ne doživljavaju kao povezane. Čak nasuprot.

Još kada se u cijelu priču uključe mediji i nevladine organizacije koje se bave zaštitom životne sredine, a koje su u međuvremenu i u međunarodnim okvirima postale prepoznatljiv akter u ovoj oblasti, kao po nepisanom pravilu zaplet uvijek postaje (melo)dramatičan, a tenzije rastu u svim segmentima društva. Raspleti, u raznim varijantama. Od teorija zavjere do potcjenjivanja. Istina kao da je nevidljiva i nedokučiva. Negdje daleko na horizontu.

Nabrekli ekološki problemi, koji su dodatno narasli u sivom vremenu ratova i tranzicije, uporno tovljeni zabludom o trenutnom socijalnom miru i prećutnim odobravanjem nepoštovanja važećih zakona, ukoliko se konačno ne počnu rešavati, na zaista najbolji način, mogu doživjeti sudbinu prepuvanog balona. Izraz „ekološka bomba“ trebao bi da djeluje opominjuće na svakog kome su u funkciji male sive ćelije. Pogotovo u vrijeme globalne ekonomske krize.

Pošto je ekologija nauka o domu, a ekonomija nauka o upravljanju istim, ne treba se baviti ekologijom uma da bi se shvatilo da ukoliko nema doma njim se ne može ni upravljati. Niti se u borbi protiv globalnog zagrijavanja, kao akcioni plan može prodavati magla, bez obzira što je i to klimatska pojava.

Na žalost, u prvoj ekološkoj državi na svijetu u javnosti je još uvijek prisutna teorija da se zeleni pokreti zalažu za zatvaranje fabrika, konzerviranje prirodnih resursa... Drugim rječima ekolozi se tretiraju kao kočnica razvoja. A ponekad i kao pitbulovi koje treba nahuškati. Pitanje je samo situacije. I interesa.

Priča ljudi i institucija koje se bave zaštitom životne sredine je potpuno drugačija. Ali da bi istina izašla na vidjelo mora se i slušati šta mi govorimo. Visok stepen društvene odgovornosti i prag tolerancije, često nas postavlja u Sizifovu ulogu. Sva naša ukazivanja na zakonske okvire, mogućnost alternativnih rešenja i briga o zdravlju ljudi i očuvanju životne sredine, interesima budućih generacija, ekonomskoj isplativosti ekoloških standarda, neophodnosti saradnje svih institucija, kao da ne dopiru do onih čiji se interes zastupa. Dovoljna je samo jedna izjava iza koje ne stoji nijedna institucija, što dovoljno govori o njenoj validnosti, već često samo sujeta i da svi argumenti koje ekološki aktivisti iznose budu odbačeni kao neosnovani, netačni, neprihvatljivi... Ili, ono što najviše boli, jednostavno se pređe preko njih. Mi pričamo, branimo interese svih, pogotovo radnika u industrijskim zagađivačima, a svima se vraća tako što i dalje živimo u zagađenoj životnoj sredini. Altruizam kod nas izgleda nije na cijeni.

A zašto? E taj odgovor ćete morati pronaći negdje u vama. Rasčistiti sami sa sobom i donijeti odluku gdje želite da živite. U sivom ili zelenom domu?

Na građanskom protestu u Nikšiću, koji je imao za cilj ubrzavanje postavljanja sistema za odprašivanje gasova u Željezari, neko me pitao zašto niko ne drži govore, dok su se sa razglasa čuli stihovi iz kultne serije „Sivi dom“: „Sve što želim u ovom trenutku idi, idi iz života moga...“. Kao da ljudima nije jasno šta se dešava i zašto su izašli na ulicu. Kao da živimo nečiji tuđi život. Kao da će neko drugi riješiti naše probleme.

Ulaganje u ekološke standarde i očuvanje životne sredine sigurno donosi veći profit, daje bolju sliku potrošačima i javnosti, pozitivno utiče na konkurentnost, i što je najvažnije radnicima daje garant da će raditi i dalje.

O ljudskim pravima, Ustavu, zakonima, krivičnim prijavama, ekološkom kriminalu, ovaj put ni riječ.

Informacije su dostupne svima koji žele da saznaju pravu istinu. Izbor je opet na Vama.

Naš se zna. Život u zdravom okruženju.

Piše: Aleksandar Perović

Tema broja:**Počelo rešavanje problema aerozagađenja u Nikšiću****KRAJ JEDNE RUŽNE PRIČE?!****Bilo ne ponovilo se!!!***Foto by L. Zeković*

Nikšić- Nakon višedecenijskog problema aerozagađenja uzrokovanog nepostojanjem adekvatnog sistema za otprašivanje u Čeličani, pogonu nikšićke Željezare, te višegodišnjeg prolongiranja početka njegovog rešavanja, konačno se nadzire optimalan rok za postavljanje i puštanje u rad famoznih filtera.

Projekt menadžer i rukovodilac modernizacije fabrike Brano Polić, na sastanku kojeg je, na predlog nevladinih organizacija iz Nikšića, upriličilo Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine, dao je garancije da će oprema biti postavljena do kraja marta 2010. godine, te da do tada Željezara neće prelaziti zakonom dozvoljene parametre koje se tiču aerozagađenja iz Čeličane.

Ne želeći da se osvrćemo na prethodna obećanja, niti da se hvalimo tačnošću naših prognoza oko ostvarivanja istih, nakon ovog sastanka sa predstavnicima resornog Ministarstva, Agencije za zaštitu životne sredine i fabrike, izražavamo zadovoljstvo pokazanom operativnošću Ministra Gvozdenovića, spremnosti direktorice Agencije Daliborke Pejović da ostvari zakonom propisane procedure i projekt menadžera Polića da bude otvoren za javnost, pogotovo građane i medije, što su zaista dobri preduslovi za početak rešavanja nagomilanih problema sa industrijskim zagađivačima.

Takođe, odnos Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine i Agencije za zaštitu životne sredine prema stavovima i dosadašnjim aktivnostima NVO „Ozon” oko ovog problema je bio na visokom nivou, što zaista ohrabruje i pruža mnogo bolju perspektivu budućoj saradnji.

Građani i nevladine organizacije Nikšića odlučni da se izbore za zdravu životnu sredinu

ZA ŽIVOT U ZDRAVOM OKRUŽENJU

Foto by L. Zeković

Nikšić- Ponovno prolongiranje rešavanja problema aerozagađenja koje je posledica nepostojanja adekvatnog sistema za otprašivanje gasova iz Željezare, najavljivanog za treći kvartal tekuće godine, kao da je bio okidač za iskazivanje nezadovoljstva civilnog društva u vezi stanja u kojem se nalazi životne sredine u najprostranijoj opštini u Crnoj Gori.

Već više godina po zvaničnim podacima Nikšić je jedna od najzagađenijih sredina, a stanje kvaliteta vazduha je bilo posebno izraženo, što je i po preporukama relevantnih (CETI) i po ukazivanju nadležnih institucija, organizacija civilnog društva i pojedinaca koji djeluju u ovoj oblasti, jedan od ekoloških problema koje treba urgentno riješiti.

Kada je bilo očigledno da ponovno prolongiranje postavlja nove uslove, probija rokove iz kupoprodajnog ugovora vezane za ekološki program, zatim otvara zakonske mogućnosti za hitno rešavanje ovog problema, te da socijalni aspekt ne može više biti dominantan toliko da cjelokupno društvo trpi ozbiljne posledice, građani i nevladine organizacije Nikšića, pokazavši visok stepen društvene odgovornosti, izašli su na glavni gradski trg i mirnim protestom poslali jasnu poruku javnosti Crne Gore - „Mi samo želimo da živimo u zdravom okruženju”.

Iako je na prvom protesnom okupljanju simbolično nazvanom „5 do 12”, uprkos kiši, na glavnom trgu bilo prisutno nekoliko desetina građana, a javnost nije bila adekvatno obavještena, cilj je bio više nego ostvaren. Mediji su posvetili veliku pažnju ovom okupljanju, a već sledećeg petka preko 500 građana je svojim potpisima potvrdilo opravdanost protesta.

Udruženje građana „Ozon”, odnosno članovi organizacije, bili su prisutni i na prvom okupljanju, a već od drugog aktivno učestvuju u svim aktivnostima na gradskom trgu koji se tiče rešavanja ekoloških problema.

NVO „Ozon” je okupljenim građanima i predstavnicima medija podjelila brošure sa članovima iz Ustava Crne Gore i Zakona o životnoj sredini koji se tiče rešavanja problema aerozagađenja i zagarantovanih prava, u cilju upoznavanja javnosti sa postojećom zakonskom legistlativom i obavezama nadležnih institucija.

Više građanskih inicijativa

Iako je bilo više inicijativa usmjerenih ka rešavanju istog cilja kao što su kampanja „Željezara-ubija.me” (grupa građana i NVO), tribina „Željezaro je li bilo dosta-godinu dana posle”(Humanitarac), kampanja „Naše pravo je da udišemo nezagađen vazduh” (NVO Ozon), a koje su sve bile u organizaciji nikšićkih nevladinih organizacija, organizatori nijesu dozvoli da sujeta ili bilo kakvi izakulisni interesi dovedu u pitanje dobre namjere, što je pozitivan signal civilnom društvu u Crnoj Gori.

Sa građanskog protesta „5 do 12”

Udruženje građana „Ozon” smatra da ove građanske inicijative nijesu imale presudan uticaj na početak rešavanja problema, jer da nije postojala volja nadležnih institucija i rukovodstva fabrike da se prekine sa beskompromisnim ugrožavanjem građana i životne sredine još bi se čekalo na to, ali su pokazana upornost i pružena medijska podrška, nešto što je, mi vjerujemo, makar malo ubrzalo obavješćavanje javnosti o novim rokovima, dinamici postavljanja opreme, o mjerama koje će se sprovesti ako se ovaj put ne ispune uslovi, a to je upravo i bilo ono što je prije više od godinu dana predlagala koalicija nikšićkih NVO koja je organizovala tribinu „Željezaro je li bilo dosta?”.

Osnovan ekološki pokret EKOSKOP

MI VAS POSMATRAMO

Više nevladinih organizacija i građana koji su bili među organizatorima protestnog okupljanja, odlučili su da osnuju ekološki pokret „Ekoskop” koji će se boriti za zdraviji i čistiji Nikšić.

U „Ekoskopu” od samog početka vladaju entuzijazam, kreativnost i optimizam, što su sigurno pokazatelji da njegovi članovi žele da se izbore za bolje uslove u gradu kome su i lično i profesionalno posvećeni.

Veliki broj ideja, građanska hrabrost i društvena odgovornost, uz opredjeljenje da se pokret samofinansira kako bi se preduprijedile neosnovane optužbe i izbjegli eventualni nesporazumi, bili su više nego dovoljni razlozi da i Udruženje građana „Ozon” stavi sve raspoložive kapacitete u funkciju rada „Ekoskopa”.

Više o ekološkom pokretu „Ekoskop”, njegovim dosadašnjim aktivnostima i najavama budućih moći će se uskoro naći na zvaničnom web sajtu www.ekoskop.me

OZONE NEWS

Sastanak Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine i zelenih NVO

Budva- U četvrtak, 15. oktobra, u hotelu Splendid u Bečićima, održan sastanak Ministra uređenja prostora i zaštite životne sredine Branimira Gvozdenovića sa nevladinim organizacijama koje djeluju u oblasti zaštite životne sredine, koji je imao za cilj rezimiranje dosadašnje saradnje nakon potpisivanja Sporazuma o saradnji i usvajanja dokumenta kriterijumi i procedure za izbor predstavnika NVO u radna tijela koja formiraju državni organi.

Nakon uvodnog obraćanja Ministra, te prezentacija mr Marine Mišković, čiji su rad pohvalili svi prisutni predstavnici NVO sektora, Mirjane Ivanov iz HMZCG i Sanje Pavićević iz Ministarstva, razgovarano je o mogućnostima unapređenja sporazuma i dokumenta koji utvrđuje kriterijume o predstavnicima NVO, modelima raspodjele sredstava, načinima konkretne saradnje, fondovima prekogranične saradnje, te aktuelnim ekološkim problemima vezanim za Nikšić i Ulcinj.

Aleksandar Perović, direktor NVO Ozon i Veselin Šturanović, direktor FORS Montenegro, prezentovali su dosadašnje aktivnosti u okviru kampanje „Naše pravo je da udišemo nezagađen vazduh“, prenijeli ciljeve koalicije koja je pokrenula protest „5 do 12“ i ukazali na nepodnošljivost trenutnog stanja. Direktor Ozona je ukazao na pokazan visok stepen društvene odgovornosti svih aktera u dosadašnjoj kampanji zbog neosporne važnosti fabrike sa socijalnog aspekta, ali i na opravdanost građanskih protesta, te najavio i održavanje tribine koju će organizovati NVO Humanitarac.

Perović je pitao Ministra postoji li mogućnost davanja jasnog stava javnosti da se neće dozvoliti dalje prolongiranje rokova za rešavanje problema, istakavši da se ne smije dozvoliti zloupotreba iskrenih stavova organizacija koje se bave zaštitom životne sredine u vezi eventualnih rigoroznih mjera i posledica zbog neuspunjavanja obaveza od strane vlasnika fabrike.

Ministar Gvozdenović je uvažio sva pojašnjenja i iskazane stavove, takođe ističući da namjera „zaštitara“ da ostvare pravo na životnu sredinu nema veze sa zatvaranjem fabrike, te da je upravo zbog socijalnog aspekta vlasnicima i dato dovoljno vremena da počnu sa rešavanjem ekoloških problema. Takođe, najavio je da će u roku od 10 dana organizovati sastanak sa rukovodstvom fabrike, na kom će biti prisutni i Perović i Šturanović, gdje će se govoriti o realnim rokovima i dinamici postavljanja filtera.

Ministar Gvozdenović je najavio redovne kvartalne sastanke sa ekološkim NVO kako bi se prezentovale aktivnosti koje se realizuju, organizovanje donatorske konferencije, podršku Ministarstva i na druge načine, što su sigurno neophodni preduslovi za jačanje kapaciteta kako NVO tako i nadležnih institucija.

Ostavljen je period od mjesec dana da se daju sugestije i predlozi oko Sporazuma o saradnji, kao i oko izbora 4 predstavnika NVO koji će biti u toj Radnoj grupi.

Međunarodna konferencija „Klimatske promjene i održivi razvoj u Jugoistočnoj Evropi i Mediteranskom regionu“

Bečići- U organizaciji Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne i Ministarstva za životnu sredinu, vodu i tlo Italije, 16. i 17. oktobra, u bečičkom hotelu „Splendid“ održana je Međunarodna konferencija „Klimatske promjene i održivi razvoj u Jugoistočnoj Evropi i Mediteranskom regionu“.

Konferencija je okupila preko 300 zvanica iz cijelog svijeta, 20 delegacija iz zemalja Mediterana i Jugoistočne Evrope, među kojima su i bili i Ministri zaštite životne sredine iz zemalja regiona.

Zahvaljujući Ministarstvu uređenja prostora i zaštite životne sredine Crne Gore, konferenciji su prisustvovali i 4 predstavnika NVO i to Darko Pajović iz Green Homa, Branko Lukovac iz Zelenih Crne Gore, Veselin Šturanović iz FORS Montenegro i Aleksandar Perović iz Udruženja građana „OZON“ Nikšić.

Direktor Ozona je iskoristio je i ovu priliku da razgovara sa vodećim ljudima Ministarstva uređenja prostora i zaštite životne sredine, Agencije za zaštitu životne sredine i Ekološke inspekcije oko problema aerozagađenja u Nikšiću i tom prilikom dobio čvrsta uvjerenja da ove institucije imaju namjeru da zaštite zdravlje građana Nikšića i životnu sredinu u najprostranojoj opštini u Crnoj Gori.

Zeleno srce aktivno i u oktobru

Nikšić- Ozonova humatirana sekcija Zeleno srce u toku mjeseca oktobra izvršila je dvije uplate u iznosima od po 50 evra, i tako nastavila kontinuitet svog djelovanja upkos finansijskim poteškoćama sa kojima se suočava Udruženje, prije svega zbog kašnjenja uplata od strane opštine Nikšić na osnovu više potraživanja.

Udruženje građana „Ozon“ Nikšić, zahvaljujući predanosti rukovodstva, uspješno sprovodi sve planirane aktivnosti, poštujući najavljenу dinamiku, pa je tako nastavljeno mjesečno sponzorstvo za Jelenu Vekić, djevojčicu sa zdravstvenim poteškoćama, iz porodice raseljenih lica, i uzeto učešće u akciji izgradnje kuće za male sugrađane Danila i Iliju Radunovića.

Rukovodilac sekcije „Zeleno srce“ mr Nikola Perović, planira uključenje više privrednih subjekata kroz partnerske odnose u ovaj segment djelovanja Udruženja, što bi dodatno unaprijedilo rad Ozona.

NVO Ozon kandidovala je mr Nikolu Perovića za nagradu za filantropiju „Iskra“, koju organizuje Fond za aktivno građanstvo (fAKT) iz Podgorice, u kategoriji Individualni doprinos.

Trening za aktiviste Zelenog telefona

Nikšić- 26. oktobra, u prostorijama NVO „Ozon” održan je trening za aktiviste Zelenog telefona.

Udruženje građana „OZON” Nikšić vodeći se iskustvima zelenih organizacija iz svijeta i sopstvenom praksom tokom realizacije pilot projekta „OZON-eko linija”, ulazeći u partnerski odnos sa novoformljenim ekološkim pokretom EKOSKOP, koga čini više nikšićkih nevladinih organizacija iz različitih oblasti djelovanja, i sagledavajući parametre vezane za stanje životne sredine, iskustvo nosioca projekta, kapacitete organizacija i procjenu potreba lokalne zajednice, smatra da je „Zeleni telefon” adekvatan projekat za početak saradnje.

Iskustva koja ima NVO „OZON” sigurno su prednost koja bi trebala biti preduslov za uspješnost rada „Zelenog telefona”, a ozbiorom da je „OZON eko-linija” u potpunosti samofinansirana, finansijski moment je sveden na minimum, što je bitno jer i EKOSKOP funkcioniše na principu samofinansiranja.

Cilj Zelenog telefona je podsticanje građana na aktivno sudjelovanje u zaštiti i unapređenju životne sredine, lokalne samouprave na saradnju, a nadležnih institucija na efikasnije

rešavanje ekoloških problema.

Stanje životne sredine opštine Nikšić je po zvaničnim podacima jedno od najugroženijih, a nerazvijena ekološka svijest stanovništva i neefikasnost inspeksijskih službi su, po Udruženju građana „OZON”, takođe veliki problem.

Radnim danima u periodu od 9-13 h aktivisti Zelenog telefona primaće pozive i evidentirati probleme na namjenski pripremljenom obrascu, koji će se 15-to dnevno procesuirati na adrese nadležnih institucija i obavještavati javnost o tome.

Nakon zakonski predviđenog vremena za dobijanje povratnih odgovora, aktivisti Zelenog telefona će obavještavati medije o rezultatima. Za funkcionisanje Zelenog telefona biće odgovorne organizacije članice Ekoskopa, a dinamika mijenjanja nadležnosti biće shodno dogovoru.

Treningu je prisustvovala ekipa RTV NK u sastavu Sonja Vujadinović, urednica emisije „(NE) kultura življenja” i Sava Kovačević, tehnička podrška.

Još jedan preduslov za uspješnost projekta je i spremnost Službe za zaštitu životne sredine da učestvuje u projektu, što je potvrdila načelnica Vera Mirković. To će olakšati u djelu procesuiranja predloženih problema, naročito u domenu podjele nadležnosti. Planirano je uključivanje Komunalne policije opštine Nikšić.

Takođe je bitna podrška medija i njihovo objektivno izvještavanje o projektnim aktivnostima. Uključivanjem lokalnog javnog servisa RTV NK u projekat, izvršila bi se potrebna popularizacija broja 069 981 981, što je bitan preduslov za efikasnost.

Kategorije poziva biće: Vazduh, Vode, Šume, Otpad, Buka, Divlja gradnja, Zelene površine i Ostalo.

Nikšić- Projekat „Škola urbane ekologije” realizuje se planiranom dinamikom, bez obzira na nepovoljne finansijske uslove sa kojima se suočava NVO „Ozon” zbog neuplaćivanja djela dobijenih sredstava na opštinskom konkursu, koji su bili najavljeni za mjesec jul tekuće godine.

Zahvaljujući dobrim organizacionim sposobnostima realizatora projekta, kao i ljubaznošću rukovodstva Hotela Onogošt, polaznicima je omogućeno da u lijepom ambijentu prisustvuju predavanjima relevantnih predavača, kao i da dobiju sve potrebne materijale.

Raduje spremnost predavača da odgovore na sva postavljena pitanja, a polaznici su na svakom predavanju dali veliki doprinos kvalitetu diskusije, što potvrđuje da je NVO „Ozon” imala pravo viđenje interesovanja građana za ekološke probleme i neophodnost realizacije ovakvog projekta, koji bi trebalo da bude dugoročan.

Do sada je održano 7 predavanja, a predavači su bili Anđelija Kovačević, Milieukontakt International, mr Goran Barović, predsjednik Speleološkog društva Nikšić, Jovana Ostojić, NVO Green Home, doc.dr Miroslav Doderović, Filozofski fakultet Nikšić, Vera Mirković, načelnica Službe za zaštitu životne sredine opštine Nikšić, mr Marina Mišković, Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine i Sonja Vujadinović, Radio televizija Nikšić.

Sa predavanja Škole urbane ekologije

Polaznici I generacije imaće do kraja programa još 10 predavanja, nakon čega će biti organizovan završni ispit i svečana dodjela diploma.

Škola urbane ekologije se realizuje u partnerstvu sa Službom menadžera opštine Nikšić, a projekat su finansijski podržali opština Nikšić i Ministarstvo uređenja prostora i zaštite životne sredine.

Medijski sponzor projekta je Lokalni javni servis RTV NK, dok je za bezbjednost zadužena Agencija za zaštitu i obezbjeđenje „DON Security” iz Nikšića.

EKO EKSKURZIJA

Nikšić- U organizaciji ekološkog pokreta „EKOSKOP“, 30. oktobra tekuće godine, održan je performans, satirično nazvan „Eko ekskurzija“ koji je imao za cilj upoznavanje građana i medija sa dva ekološka problema u najprostranijoj i najzagađenijoj opštini u Ctnoj Gori - deponiju čvrstog otpada iz Željezare tzv. „halde“ i ostatke nekadašnjeg sistema za prečišćavanje otpadnih gradskih voda, tzv. „kolektora“.

Nakon već tradicionalnog okupljanja „petkom u 5 do 12“ zainteresovani građani i predstavnici medija krenuli su u obilazak.

Halda

Prvo zaustavljanje je bilo na lokalitetu gdje se mogla vidjeti deponija čvrstog otpada iz Željezare, a da to nije bilo privatno vlasništvo, gdje je mr Goran Barović govorio o štetnosti teških metala, koji su prisutni na haldi i njihovom negativnom uticaju na zdravlje ljudi i životnu sredinu.

Nakon toga „ekskurzija“ se nastavila posjetom bivšeg sistema za prečišćavanje otpadnih voda, koji nije u funkciji gotovo dvije decenije. Na ovoj lokaciji direktor NVO „Ozon“ Aleksandar Perović, govorio o neophodnosti rešavanja problema otpadnih gradskih voda na kvalitetan način i njegovoj kompleksnosti, ukazujući na negativne posledice koje se tiču poljoprivredne proizvodnje i potencijalnom izvoru različitih vrsta epidemija.

EKOSKOP je za sledeće okupljanje najavio obilazak korita rijeke Bistrice, koja cijelim svojim tokom od 5,7 km trpi zagađenja visokog stepena. Planirane su i posjete drugim lokalitetima na kojima se nalaze divlje deponije.

EKOSKOP tim

Otpadne vode grada

Malo besplatnog marketinga

PROJEKTI NVO

Regionalna konferencija „Energija, energetska efikasnost i životna sredina”

Podgorica- U organizaciji NVO „Green home” u podgoričkom hotelu Crna Gora, od 2-4. oktobra tekuće godine, održana je regionalna konferencija pod nazivom „Energija, energetska efikasnost i životna sredina”, koja je okupila učesnike iz različitih segmenata društva, koji su u konstruktivnom razgovoru vođenom u više panel diskusija dali lično i viđenje institucija koje zastupaju o ovim oblastima.

Drugog radnog dana, održana je radionica za NVO iz regiona, na kojoj je oformljena neformalna regionalna mreža BENG (Balkan energy NGO group), koja će djelovati na polju energije i energetske efikasnosti, a koju će činiti nevladine organizacije iz cijelog regiona.

Na radionici, kojoj je prisustvovao i Aleksandar Perović, direktor Ozona, govorilo se i o predstojećem samitu u Kopenhagenu i načinu na koji bi članice mreže mogle biti predstavljene. Takođe, data je i podrška kolegama iz NVO Zelena akcija iz Zagreba, koja se suočava sa tužbom države Hrvatske zbog performansa na kojem su pokušali skrenuti pažnju javnosti na problem odlaganja opasnog otpada.

Zaključci konferencije „Energija, energetska efikasnost i životna sredina”, su:

- Unapređenje energetske efikasnosti predstavlja prioritet za sve zemlje regiona i trenutna potrošnja, koja je znatno veća od evropskog prosjeka, je neodrživa. Mjere EE je neophodno primjenjivati od planiranja, izgradnje do svakodnevne upotrebe. Zapaženi su mali pomaci i pozitivni primjeri u toj oblasti, ali je konstatovana neophodnost jačeg angažovanja svih činilaca društva na ovom polju. Prioritet treba dati maksimalnom iskorišćavanju postojećih kapaciteta i štednji energije.
- Izražavamo zabrinutost planiranim aktivnostima za izgradnju hidroenergetskih objekata u regionu, pozivamo na oprez i tražimo puno poštovanje EU standarda prilikom planiranja i donošenja odluka za izgradnju hidroenergetskih objekata. Mora se učiniti maksimalan napor kako bi se evidentan konflikt između zaštite životne sredine i postrojenja za proizvodnju energije sveo na minimalnu mjeru, a svi negativni uticaji izgradnje brana smanjili. Mišljenja smo i da je neophodno uspostaviti eko takse za izgradnju svih infrastrukturnih i energetskih objekata, koji evidentno čine velike štete životnoj sredini.
- Implementacija postojeće zakonske regulative je nezadovoljavajuća i izražena je potreba za donošenjem novih zakona i podzakonskih akata kao i njihovo usaglašavanje u svim zemljama u regionu. Problemi promocije i primjene mjera EE jako su slični u regionu i vezani su uglavnom za nedostatak političke volje za njenu odlučnu primjenu. U tom cilju je neophodno jačanje institucionalnih okvira, veće uključivanje javnosti i prevazilaženje barijera u primjeni EE.
- Potencijali za primjenu EE i povećanje upotrebe obnovljivih i alternativnih izvora energije su veliki u svim zemljama regiona i neophodno je regionalno povezivanje, saradnja i zajedničko zalaganje svih aktera, kako bi se smanjio negativni pritisak na životnu sredinu i ublažile posledice klimatskih promjena.

NVO „Green home” je ovu konferenciju organizovala uz podršku Fondacije Institut za otvoreno društvo (FOSI), predstavništvo Crna Gora.

Pravila nagradne igre

- ☞ Pravo učešća imaju samo učenici osnovnih škola;
- ☞ Prima se samo naznačena vrsta e-otpada;
- ☞ Svaki učesnik dobija nagradni kupon sa brojem;
- ☞ Jedan učesnik može predati više djelova, a za svaki će dobiti po jedan nagradni kupon;

NAGRADE:

- ☞ mp 4
- ☞ web kamera
- ☞ USB disk

usloviti i donošenje adekvatnog akcionog plana za njegovo uklanjanje.

Upozoravamo da velika količina elektronskog otpada dolazi i putem donacija, što je jedan od načina na koji bogatije zemlje prebacaju ovaj problem sa svoje na teritorije slabije razvijenih zemalja.

Važno je istaći da NVO „Ozon“ i ovu akciju realizuje potpuno samostalno, bez podrške donatora, i tako nastavlja sa samoinicijativnim aktivnostima koje imaju za cilj animiranje građana da mogu i bez finansijske podrške aktivno doprinijeti unapređenju ukupnog stanja životne sredine i tako pokazati da vode brigu o generacijama koje dolaze iza nas.

Akcija prikupljanja elektronskog otpada

pretvori staro u novo

Nikšić- Udruženje građana „Ozon“ Nikšić u cilju skretanja pažnje javnosti na važnost adekvatnog rešavanja problema elektronskog otpada, koji obično završava na divljim deponijama, a nerijetko i u jezerima i rijekama, u periodu od 5-20. novembra tekuće godine, realizovaće akciju prikupljanja e-otpada pod nazivom „Pretvori staro u novo“.

NVO „Ozon“ planira da u saradnji sa eko sekcijama nikšićkih osnovnih škola, prikupi jedan dio e-otpada, koji će se kasnije proslijediti privrednim subjektima, na ponovnu upotrebu.

Svim pojedincima koji donesu određenu vrstu e-otpada, pošto će se ovaj put primati samo pojedine kategorije, biće podijeljeni kuponi, a nakon završetka akcije biće organizovano nagradno izvlačenje za učesnike.

Nagrade će biti novi djelovi, a cilj je da akcenat bude na procesu reciklaže i edukaciji o mogućnostima pravilnog tretiranja ove vrste otpada. Nagrade simbolične vrijednosti trebalo bi da budu motiv više za učešće u ovoj akciji.

Želja NVO „Ozon“ je da se elektronski otpad počne što prije tretirati kao izuzetno kompleksan problem, pogotovo zbog toga što na teritoriji Crne Gore on postaje sve više prisutan na mjestima koja treba čuvati, kao što su korita rijeka, što će

E-otpad koji se prikuplja:

- ☞ prazni toneri laserskih štampača;
- ☞ prazni ketridži inkdžet štampača.

Razmisli prije štampanja svakog dokumenta.

Molimo vas da ne šampate e-bilten EKOLOG ukoliko to zaista nije neophodno i tako podržite kampanju „SAČUVAJMO NAŠE ŠUME“. HVALA!

EKO REPORTAŽA

Grad bez ljubavi sumrak ideja

Nikšić- Lutajući foto - reporter elektronskog biltena „EKOLOG“, u potrazi za „upečatljivim“ životnim slikama, naišao je na tužnu scenu u ulici Narodne omladine.

Naime, prizor mrtvog mačeta koje se zbog boje krzna potpuno uklopilo u trotar prepun opalog lišća, na mjestu gdje dnevno procirkuliše veliki broj djece u polasku i povratku iz škola, nešto je što bi svakako trebalo da djeluje opominjuće na sve građane.

Koliko treba čekati da se mrtvo mače ukloni sa trotoara, kome prijaviti slučaj, čija je nadležnost da to učini, šta se radi sa leševima, da li je realna opasnost od širenja epidemije usled kontakta sa lešom? - neka su od pitanja koja bi trebalo da zabrinu cjelokupno društvo.

Obzirom da ni za žive mačke i pse „lutalice“ u opštini Nikšić, a ni u većini drugih opština u prvoj ekološkoj državi, ne postoji adekvatan akcioni plan za zbrinjavanje, pitamo se kako se sa nesrećno nastradalim životinjama postupa, odnosno da li uopšte postoji neka strategija za njihovo uklanjanje sa javnih mjesta?

Možda i leševi uginulih životinja imaju sudbinu kao i selektivno razdvojeni otpad, odnosno da sve što se nađe na ulici i kontejnerima ide na isto mjesto?!

Ono što najviše zabrinjava jeste ravnodušnost prolaznika koji, sem eventualno unutrašnjeg zgrožavanja i ponekog namrštenog lica, kao da su izgubili brigu za sudbinu živih bića koji nemaju sreću da budu udomljeni.

Kako da se spriječe ovakve scene, odnosno pokretanje inicijative za tako nešto, nije u domenu razmišljanja većine. Opet se čeka da neko drugi uradi nešto po tom pitanju!

Vjerovatno ekološke NVO, mi smo izgleda nadležni za sve!?

Za kraj, stihovima Džonija Štulića „Grad bez ljubavi, sumrak ideja“, koji su dugo kao grafit „krasili“ jednu višespratnicu iz djela grada o kome se i u ovoj priči radi, želimo zapitati sve građane Crne Gore - U kakvom okruženju želiš da živiš?

NVO „Ozon“ je javno apelovala na nadležne institucije da što hitnije donesu adekvatne akcione planove za uklanjanje leševa životinja sa ulica i pozvala predstavnike medija, pogotovo novinare koji se bave istraživačkim novinarstvom, da svojom podrškom doprinesu rešavanju ovog problema.

Takođe, predložili smo otvaranje info linije za građane kako bi se mogli prijaviti ovakvi slučajevi, što bi doprinijelo bržem uklanjanju nesrećno nastradalih životinja sa ulica i trotoara.

NOVI BLOG NVO „OZON”

Udruženje građana „OZON” Nikšić otvorilo je novi blog na kojem se redovno ažuriraju informacije vezane za rad organizacije. Nakon nešto duže od godinu dana odžavanja bloga ISTINA, koji je imao više od 10.000 posjeta, NVO „OZON” smatra da je ovakav vid internet prezentacija najefektniji za neprofitne organizacije, pogotovo one koje se bave zaštitom životne sredine, jer dobra posjećenost portala je preduslov za uspješno promovisanje aktivnosti i širenje ekološke misli.

Novi blog Ozona takođe ima veliku posjećenost, a linkovi ka nadležnim institucijama i partnerskim organizacijama, te popularnom facebook profilu, omogućavaju redovno informisanje o svim realizovanim aktivnostima, aktuelnim dešavanjima i najavama budućih, što doprinosi transparentnosti u oblasti zaštite životne sredine.

Posjetite nas na: <http://ozonniksic.wordpress.com/>

Otvorena linija za građane Nikšića

069 981 981

Svim radnim danima od 9-13 h

ZA ZDRAVIJI I ČISTIJI NIKŠIĆ

Postani dio zelene priče – uključi se u rad **EKOSKOPA**

E-mail: info@ekoskop.me

Web: www.ekoskop.me

ISSN 1800-7031

Osnivač i izdavač: Udruženje građana „OZON” Nikšić • **Glavni i odgovorni urednik:** Aleksandar Perović • **Redakcija:** mr Radoš Đurović, Milan Korać, Anđelija Kovačević, Aleksandar Perović • **Savjet biltena:** mr Nikola Perović • **Kompjuterska priprema:** OZONE team • **Tiraž:** Neograničen • **Distribucija:** Besplatna, elektronskom poštom • **Adresa redakcije:** Ul. Beogradska S6-A, 81 400 Nikšić, Crna Gora • **Telefon:** +382 (0) 67 657 279 • **E-mail:** bilten.ekolog@gmail.com • **Web:** ozonniksic.wordpress.com